

Ulla Ahlmén-Laiho

LL, EL, kliininen opettaja, EuSIM-ohjaaja
Tyks TOTEK, Turun yliopisto
ulla.ahlmen-laiho@tyks.fi

Kaikki tiet vievät simuloimaan

Anestesiologia ja ensihoito ovat olleet pioneereja simulaatiokoulutuksen rantautumisessa Suomeen. Tapoja perehtyä aiheeseen on monia, ja Suomessakin on tarjolla laadukasta eurooppalaisen standardin mukaista simulaatio-ohjaajakoulutusta.

Myös kansainvälistä tutkimus- ja koulutusyhteistyötä on tehty jo useita vuosia. Finna- nest etsi parhaat tavat päästä tutuiksi tämän koulutusmuodon kanssa, ja kysyi turkulaisilta kouluttajilta, miksi he simuloivat.

Kirja:

Manual of Simulation in Healthcare (Riley, Richard H., Oxford University Press) antaa hyvän yleiskuvan terveydenhuollon simulaatiotoiminnan taustateoriasta, pedagogiikasta ja metodeista. Osa kirjasta käsittelee hyvinkin yksityiskohtaisesti uuden simulaatiokeskuksen perustamista, mutta kaiken kaikkiaan se on hyvä johdatus aiheeseen esimerkiksi harkitessa ohjaajakoulutukseen osallistumista ja valmistauttaessa siihen.

Koulutukset:

- EuSIM on eurooppalainen simulaatiokoulutuksen yhteistyöverkosto, joka järjestää 3–4 päivän mittaista simulaatio-ohjaajan peruskurssia, noin kaksipäiväistä jatkokurssia

jonkin verran kokemusta jo keränneille sekä kurssinjohtajakoulutusta. Suomesta EuSIM:n keskusverkostoon kuuluu ammattikorkeakoulu Arcada, joka järjestää simulaatio-ohjaajakursseja useita kertaa vuodessa Arcada Patient Safety and Learning Centressä Helsingissä. EuSIM:stä järjestetään Suomessa yhteistyössä Laerdalin kanssa myös heidän välineistölleen räätälöityä ohjaajan peruskurssiversiota.

- Myös muut toimijat, mm. muut ammattikorkeakoulut, järjestävät suppeampia ja räätälöidympiä simulaatio-ohjaajakursseja.

Konferenssit:

- IMSH eli *International Meeting for Simulation in Healthcare on Society for Simulation in Healthcare*n vuosittainen iso konferenssi, joka 2019 pidettiin San Antoniossa, Teksasissa.
- Ensimmäistä Suomessa järjestettyä kansainvälistä alan konferenssia, Jyväskylässä pidettyä SimPro2015:ta ovat sittemmin seuranneet jo useampaan kertaan järjestetyt kansainväliset FinnSim-konferenssit, joista viimeisin on esitelty toisaalla tässä lehdessä.

Simulaatiokonferensseissa voi päästä seuraamaan esimerkiksi demonstraatiota modernista hätälaparotomiasimulaatiosta, jossa pyritään mahdollisimman lähelle todellista kudostuntumaa ja verenvuodon määrää. Kuva IMSH 2018-konferenssista. Kuva Ulla Ahlmén-Laiho, 2018.

**Hätätilapotilaita
ei voi buukata
opiskelijoita varten.**

Järjestöt:

- *Society For Simulation in Healthcare* on kansainvälinen alan järjestö, joka muun muassa julkaisee ”*Simulation in Healthcare*” -lehteä (julkaisija Wolters Kluwer, IF 2.340, 6 numeroa vuodessa) ja järjestää IMSH-konferenssit.
- *SimGHOSTS*, eli *The Gathering Of Healthcare Simulation Technology Specialists*, on kansainvälinen mutta Yhdysvaltoja kotipaikkanaan pitävä järjestö lääketieteen simulaatio toiminnan henkilöille ja toimijoille, jotka haluavat yhdessä kehittää simulaatiotaitojaan ja alaa yleensä. Ghosts tuottaa paljon koulutus- ja muuta materiaalia.
- Laitevalmistaja Laerdalilla on oma *Simulation User Network* -yhteisö, joka järjestää koulutus tapahtumia.

Miksi simuloit?

ULLA AHLMÉN-LAIHO, erikoislääkäri, Tyks Totek ja anestesiologian ja tehohoidon kliininen opettaja, Turun yliopisto:

Simulaatiomuotoinen opetus tarjoaa mahdollisuuden käsitellä lääketieteellisen sisällön ohella myös ei-teknisiä taitoja, kuten johtamista, tiimikommunikaatiota, ajanhallintaa ja priorisointia. Myös rakentavan palautteen antamisen oppimiseen ja hyvien käytäntöjen levittämiseen simulaatiot ovat erinomainen foorumi. Elottomia ja muita hätätilapotilaita ei voi monestakaan syystä buukata opiskelijoita varten saataville opetustilaisuutta varten, joten simulaatiot tarjoavat ”seuraavaksi parhaan vaihtoehdon”. Simulaatio-ohjaajakoulutus ja käytännön työ ovat antaneet myös itselle todella paljon oppia ja ajattelemisen aihetta hätätilanteiden hoidosta ja oikeastaan aivan kaikesta moniammatillisen arjen työn kommunikaatiosta eli se hyödyttää minua ammatillisesti muulloinkin, kuin kandeja opettaessani.

>>

JOHANNA BACKMAN, anesthesiologian apulaisyliääkäri, Tyks AD4-leikkausosasto:

Harvoin kohdalle sattuvia hätätilanteita on vaikea harjoitella käytännön työssä. Esimerkiksi elvytysprotokollan voi toki opetella ulkoa, mutta vasta harjoittelu aitoa vastaavassa tilanteessa yhdessä muiden kanssa auttaa todella sisäistämään asian. Simulaatioissa ei tarvitse pelätä virheitä vaan uutta pääsee oppimaan turvallisesti – potilas ei kuole, ellei sen käsittely kuulu asetettuihin oppimistavoitteisiin. Olen vetänyt simulaatioita monenlaisista aiheista: lasten ja aikuisten hoito-elvytys, yllättävä hätätilanne leikkaussalissa, vaikea hengitystie, massiivi verenvuoto, hätätilanne ponnistusvaiheessa sekä anafylaksia. Simulaatioissa olen siis voinut opettaa monenlaisia moniammatillisesti: jokainen on saanut toimia siinä roolissa, missä toimii työssäänkin. Mukana on ollut eri leikkausosastojen henkilökuntaa hoitajista lääkintävahtimestareihin ja kirurgeista hammaslääkäreihin. Pidän simulaatioiden tärkeimpänä oppina ei-teknisiä taitoja eli johtamista, tilannetietouden ylläpitoa, kommunikointia, tiimityöskentelyä ja dokumentointia. Simulaatioissa syntyy myös oivalluksia, joita voi ottaa käyttöön oikeassa elämässä. Myös niissä vähemmän ”hätäisissä” tilanteissa selkeä kommunikointi, johtaminen ja tiimityöskentely parantavat potilasturvallisuutta. Säännöllinen simulaatio-opetus potilasturvallisuuden parantamiseksi on tätä päivää ja kaiken lisäksi vielä hauskaakin.

MIRETTA TOMMILA, LT, erikoislääkäri, Tyks Totek:

Simulaatioissa teoreettista tietoa pääsee sovelta- maan ja testaamaan käytännönläheisesti kuvitteellisissa potilastilanteissa. Kirjatieto on helppompia omaksua liittämällä tieto konkreettiseen tekemiseen, ja konkreettisen tekemisen aikana esille nousseet kysymykset innostavat syventämään teoreettista tietoutta myös harjoituksen jälkeen. Tällä tavalla syntyy positiivinen oppimista edistävä oravanpyörä.

Kaikkein tärkeintä simulaatioissa mielestäni on kuitenkin tiimityön oppiminen. Suuri osa potilasturvallisuutta vaarantavista tilanteista

liittyy nimenomaan ongelmiin tiedonkulussa, joten mikä voisi olla tärkeämpää kuin sellaisen yhteistoiminnan opettelu, jonka avulla saadaan kaikkien tiimin jäsenten taidot parhaalla mahdollisella tavalla hyödynnettyä.

JANNE KATAJA, dosentti, lastentautien erikoislääkäri, Tyks Lasten ja nuorten teho-osaston osastonyliääkäri ja simulaatio-ohjaaja, Tyks Lasten ja nuorten klinikka:

Simulaatio tarjoaa turvallisen ympäristön kohdata ennakoita arvaamattomia, mutta hoidettavissa olevia tilanteita. Simulaation etuna on, ettei skenaariossa ole yhtä oikeaa ratkaisua vaan sarja tilanteita, jota osallistuja jää refleктоimaan ja jotka saattavat hyödyttää monella tavalla myöhemmin. Skenaario nivoutuu usein johonkin koko työyhteisöä koskettavaan ajankohtaiseen oppimis- tai muutosprosessiin, joten sen

läpikäyminen myös simuloinnin keinoin koetaan motivoivana. Perinteisen moniammatillisen täysimittaisen simulaatioharjoittelun lisäksi olemme kehittäneet virtuaalisen simulaatiotyökalun lapsen diabeettisen ketoasidoosin hoitoon. Siinä osallistuja saa itsenäisesti haluamansa määrän toistoja. Suoritus käydään opettajan kanssa aina läpi, joten reflektio omasta suorituksesta tapahtuu sitä kautta. Simulaatio taipuu opettamisessa ja oppimisessa siis varsin moneksi ja käyttämättömiä mahdollisuuksia on vielä varmasti paljon.

Palautetta turkulaisilta lääketieteen opiskelijoilta neurologian moniammatillisesta simulaatio-opetuksesta:

- ”Ehdottoman hyödyllinen, lisää näitä! Moniammatillisuus plussaa, hyviä casejä!”
- ”Simulaatio-opetus todella hyvää! Pitäisi soveltaa muihinkin kursseihin! Ehdottomasti lisää simulaatio-opetusta läpi lääkiksen!”
- ”Mielestäni jokaisen olisi hyvä käydä tää simulaatio!”
- ”Simulaatioharjoitukset ovat merkittävä ja tärkeä osa lääketieteellistä peruskoulutusta!”
- ”Simulaatio oli tosi mukavaa!”
- ”Moniammatillisuus on erittäin tärkeää, kiva tutustua muiden ammattiryhmien opiskelijoihin!” ■

Simulaatioissa ei tarvitse pelätä virheitä.